

980210-1

V dnešním „Posledním slově“ v LN napsal Vaculík jakýsi okrajový bonmot: „Dobrý autor však přestává psát včas.“ Možná na tom něco je, zejména když to „včas“ můžete vysvětlit po svém: dobrý autor přestává psát, když přestává být dobrým autorem. (To v sobě ovšem obsahuje nemalý rozpor: když totiž dobrý autor přestane být dobrým autorem, stává se špatným autorem – a toho ovšem už ani nenapadne, že by měl přestat psát. Z čehož vyplývá, že autor je autor, dokud píše, a píše, dokud je autor, což může znamenat, že píše, dokud žije, a že si ani nemusí uvědomit, kdy už přestal být dobrým autorem a začal být špatným autorem, a prostě píše o stošest dál. Takže tu vyvstává otázka, co takový jakoby chytrý bonmot vlastně chytrého říká.) Něco podobného ovšem platí také pro začátečního autora: dobrý autor nezačíná psát předčasně. Ovšem co to je „předčasně“? Nemá psát, dokud není dobrým autorem? To je, jako kdybyste chtěli, aby nikdo nevlezl do vody, dokud se nenaučí plavat. Jak se může autor stát dobrým autorem, aniž by začal vůbec psát? A jestliže musí nejprve začít psát, aby se stal dobrým autorem, musí nutně začít psát špatně. Cesta k tomu, aby se někdo stal dobrým autorem, vede nutně přes špatného autora, podobně jako se dobrým hráčem tenisu může stát jen ten, kdo začal jako špatný hráč, ba jako nehrač. Takže obě průpovídky, dáme-li je dohromady, říkají vlastně trivialitu nebo dokonce nesmysl: dobrý autor nezačíná psát, dokud není dobrým autorem, a přestává psát, když dobrým autorem být přestává. Stačí pak jen to vyvrcholení: nejlepší autor však je ten, kdo nepíše vůbec, protože dobrým se nemůže stát, dokud nezačne psát, a když začne psát, tak prostě nemůže psát hned dobře. A pokud už se nějakým zázračným způsobem přece jen dobrým spriovatelem stal, mohl by psát jen pod jednou základní podmínkou, totiž že naprosto přesně ví, že je dobrým autorem. Podle všech zkušeností autor, který si je jist sám sebou a považuje se za dobrého autora, je téměř jistě svým sebevědomím tak zmámen, že se nejspíš už dávno stal špatným autorem, aniž si toho všiml – přepokládáme-li ovšem, že vůbec někdy dobrým autorem byl.

(Pelhřimov, 980210-1.)